

2.
b
EPISTOLA

AD ILLUSTRISIMVM

ac Magnificum Dominum,

D Petrum Pez
trouuit.

SCRIPTA

A GREGORIO ZE
GEDINO.

1557

416965.1
Carissimo suo fri et
robatoratoꝝ siherissimo
Linerio Karolio. d. d. gregory
Zegilms.

ILLVSTRISSIMO AC

Magnifico Domino, D. Petro Petro

uuit, pio Principi ac Domino Clementissimo,

Gregorius Zegedinus, pacem, ac sa-

lutem in Domino.

COGITANTI mihi quid potissimum Magnificæ Dominae huius ætatis Principum insignæ decus, literis ad te committerem : multa protinus occurrebant quæ me a scribendo deterrebant. Inprimis enim ingenui pudoris erat, ne ego terræ filius, tantum herōa etiam necessitate adactus, interpellarer. Constat etenim non semper tutum fuisse sanctissimos Principes appellasse, quos oportet adire non solum in tempore uerum etiam religiosæ. Ad hæc, minus officiosum uidebatur, Clement : Principem tot & tam grauibus Reipub : negocijs, sed in primis sarcinendæ magnarum concordia, & restitutioni amissæ libertatis intentum, literis parum necessarijs appellare. Verum hæc omnia impedimenta facile desinisse

Clariss :

disposit

Clariss: uiri D. Martini Episcopi Ma-
gnificentiae uestrae uigilantissimi, Moer-
cenatis studiorum meorum praestantis-
simi, ad scribendum cohortatio.

Maximae uero insignis Naturae ue-
strae bonitas ac singularis quaedam ad-
monitio, Et incredibilis humanitas :
non solum publica omnium bonorum
uoce praedicata, uerum etiam ipsa quod
aiunt fronte, totoque corporis habitu
relucens, tantum mihi addit fiduciae, ut
nec ipse omnium seruorum Vestrae
Magnificentiae infimus, dubitem te
incultis salutare literis.

At cum caeteros uideam tuis clari-
ssimis officijs gratulari, & tibi beneuo-
lentiae signa declarare : Iudico extremae
non modo ingratitudinis sed impieta-
tis esse, me multis nominibus tuae ex-
cellentiae deuinctum, haec Tua beneficia
silentio praeterire, Quare summa ne-
cessarium erat mihi beneficium exper-
to, magnificentiam tuae scriptis copellere
re ac

re: ac pro liberalitate tam salutaris Principis æternas & nunq̃ intermorituras agere gratias. Nuper enim mediante meo mœcenate, paterna eius intercedente opera, magnificā uestra in Bereczaz insperato & in expectato ornavit beneficio.

Te igitur agnosco, te semper Benignissimum & liberalissimum Principem apello, qui efficis ut ex prouincia Magnificæ Vestræ uelut ex equo Troiano salutaria Ecclesiæ Dei organa exsulant, per quæ uera Religio stabiliri preclaræ uirtutes erigi, ac honestæ artes reflorescere incipiant.

Nec dubium est quin Deus mirabili consilio, in hac postrema mundi senecta, in qua studia literarum & omne uirtutis genus oppressum uidetur, salutare excitet Principes, qui Ecclesiæ Dei afflictæ hospicia prebeant, Et ingenia studijs apta prouehant, ut possint esse usui Reipublicæ. His Principibus ut Rempublicam afflictam erige-

A in re pos

re possint, acres addit animi motus,
quibus ad res præclare agendas exci-
tentur. Sic Romanis eo redactis ut au-
ro salutem redimerent, repente, exor-
tus est Camillus, Scipio Affricanus &
Iudeis Moses, Iosue & periclitanti Su-
sanne, Daniel Innocentiæ uindex ac
maliciosi facinoris coargutor.

Atq; utinam iura uota rata faxit
Deus opt: max: utinam hanc eandem
spem de te magnifice Domine conce-
ptam, uelit non esse uanam. Titillat
enim animos omnium piorum nescio
quid lati ominis, Deum tandem, ira
uersa in misericordiam, sanctissimo
Regi nostro, Pupillo summi & poten-
tis Dei, te Magnifice Domine desig-
nasse, qui tantas rerum nostrarum un-
das, tua pietate, tua prudentia, tua auto-
ritate compones.

Et quamq; ^{vano} non penitus reclamet,
cum tanto temporis spacio conatus
omnis magnificæ uestræ in restituenda
pristina libertate, non nisi humi serpai:
tamen

tamen spes piorum nullo modo frangi
debet. Ea est ^{enim} ~~unum~~ perpetua & im^{mutabilis} ~~mutabilis~~ diuina conſuetudo, potius
admiranda quam perſcrutanda, ut quos
ſuo tempore exaltare uelit, eos in pri-
mis humi proſternat, & plane in nihilum
redigat: ut prioris fortunæ memo-
res, ſe ſub potenti manu Dei humiliar-
rent, dicentes. Tibi Domine honor &
gloria, nobis autem & faciei noſtræ
confuſio & ignominia, ac una cum
Dauid ſe rursus fide erigerent, ſcriptū
eſt enim, Leones eſurierunt, timentī
autem Dominum non de erit ullum
bonum.

Tales erant Romulus & Remus a ^{lupa} ~~lupa~~ educati, quorum alter poſtea Ro-
mam totius orbis Monarcham condī-
dit. Cyrus a paſtore Educatus, huic
non abſimilis fuit, qui poſtea ſecundæ
Monarchiæ Perſicæ autor exitit. Mo-
ſes, Dux populi Dei, adhuc infantulus,
in fluuium proijcitur, qui poſtea diuina
prouidentia, a filia Pharahonis Educa-
tus, Pharahoni, patri nutricis interitum
parat.

A iij

Hanc

Hanc eandem spem omnibus pñs
M. D. Communem, illud maxime au-
get, quod in alio nemine præcipimus
tot dotes, ad tantum negotium confici-
endum necessarias.

Nam ut omittam tot res arduas ue-
lut aspirante Deo a uobis magnificè D.
foeliciter gestas, tria potissimum elucet
in eo, qui tantos Regni nostri motus sic
cōpositurus, pietas, excelsus animus, et
prudentia.

Olim optime de Reipub. meritis
deferrebat sic titulus, Pater Patriæ. Hu-
ius inscriptionis honorem tua magnifi-
centia multis nominib. promeretur, ac
possidet multo gloriosius impressum
mentibus hominum, quam si columnis
esset expressus.

Porro non minorem curam esse
Christianæ religionis, declarat totius ui-
tæ Vestræ integritas, cum exempla pi-
orum Principum, qui in sacris enume-
rantur historijs, Ecclesiæ membra fo-
ues & doctrinam cœlestem ad omnem
posteritatem

posteritatem transmitti cures. O mitto
ea quæ arguunt animum magnificæ ue-
stræ uere sublimem, & prudentiam non
admirandam modo, uerum etiam co-
lendam nec mihi satis unq̃ eloquen-
dam.

Arbitror enim facile perspicere sin-
gularem quandam magnificæ Vestræ
prudentiam, quam in uobis tum ætas,
tum plurimarum rerum usus, absol-
uit.

O utinam omnes exemplum tam
p̃ij Principis sequerentur: Et contem-
tis priuatis affectibus, uelut e sublimi
quadam specula deflecerent oculos ad
pietatem: Primum ipsi concordia iun-
cti multo foelicius regnarent, hostes
propellerent, & exitiale dissidium Ec-
clesiæ facilius componerent.

Aristoteles scribit Grecos templa
Gratiarum in medijs urbibus condere
solitos, ut homines mutuæ beneficentiæ
atq̃ gratitudinis admonerentur: Ita &
nos literis dediti in medijs scholis, collo-

cata gratiarum templa existimamus, cū
de gratitudine præstāda alios differen-
tes audimus, Scholæ enim sunt offici-
næ ut cæterarum uirtutum, ita maxime
gratitudinis. Cum igitur nullum uici-
um magis pugnet cum natura, & soci-
etate humani generis, quam ingrati-
tudo, recte ac pie me fecisse arbitror, cum
ingritudinis uotam uitare conten-
dens, grati animi scātionem magnifice
uestræ ostendero, Dixeris enim male-
dicta cuncta cum ingratum hominem
dixeris. Item non recedet malum ad-
mo ingrati, & Philippus macedo p-
Alexandri magni fertur habuisse mili-
tem, qui ei propter fortitudinem in pri-
mis charus erat, hic naufragus ad uillam
cuiusdam agricolæ agrè enatauit. Agri-
cola audiens militis clamorem, accurrit,
eumq; rigentem frigore & penè exani-
mem ducit in uillam: Et quibus potest
officijs recreat, post triduum cupien-
tem abire etiam uiatico instruit. Miles
discedens, proluxe (ut solent) pollicetur
se grati fore relaturum. Sed quid de-
mum

mum accidit? Narrat Philippo nau-
fragium, tacet Interim hospitis benefi-
cium, & petit sibi donari illud prædium.
Rex facile obtemperat, præsertim cum
eum bene meritum esse iudicat: Iubet
igitur eum induci in bona quæ petue-
rat miles.

Nec tulit Iniuriam agricola, expul-
sus bonis, ab eo quem seruauerat: Ve-
nit ad Philippum & de eius ingratitu-
dine apud eum conqueritur.

Hic adeo exarsit ira Philippus, ut
Pausaniæ mandaret prædium priori Do-
mino rursus restituendum, militæ, in-
grato exautorato, Illi uero stigmata in-
uri, fronti quæ inscribi his uerbis iussit.

Hospes Ingratus.

Tanta naturæ uis est, M. D. ut ne-
mo tam ferreo ac Adamantino animo
sit, qui hanc audiens historiam, non ex
animo probet iustissimam Philippi Sen-
tentiam, omnibus Principibus obser-
uandam & imitandam.

Cæterum

Cæterum non me clam est, Coram
Principe præsertim occupatissimo, aut
quàm minimum aut quàm dulcissime
differendum esse, Igitur cum alterum
natura mihi denegatum sit, Illud eligam
ut quàm minimum scripsisse uidear.
Qua propter oro magnificentiam tuã,
ut hunc meū animum libenter gratifica-
ri uolentem, clementer ut soles, appro-
bes. Nihil enim laudabilius, nihil pio
Principi dignius, placabilitate atq; cle-
mentia, Sicut uerustas de Principe
dulcissime cecinit.

Sis pius in primis, nam cum uincamur
in omni munere, Sola Deos equat
clementia nobis.

Oro autem filium Dei, Dominum
nostrum Iesum Christum, ut pœ-
nas multis modis promeritas, & cala-
mitates Ecclesiæ diuturnas mitiget, &
furores organorum Diaboli reprimat.
Regem autem nostrum serenissimum,
Pupillum misereantis Dei, benedicat :

Illi sua auxilia ut promissit, Pupillo tu
eris adiutor, subministret, regat ac gu-
bernet; ut sub umbra alarum suarum Ec-
clesia nostra multis seculis quassata, alia
qua Halcyonum tempora habere possit,
in quibus incubare ovis, excludere
pulos, in media bruma possit. Tuæ ues-
tō magnificentię fortunatos addat suc-
cessus, & pie incoatam uocationem for-
liciter ad finem tuæ uitæ utilem, &
subditis salutarem pducat, teq;
ad nestoreos annos inco-
lumem conseruet,
Amen.

